

PREZENTĂRI

Conferința internațională «Hotărârile CEDO în cauzele împotriva României și Republicii Moldova. Analiză, consecințe, autorități potențial responsabile în perioada 1994-2010. Evoluția cadrului intern privind imobilele preluate abuziv și alte posibile disfuncționalități sistемice», București, 10 mai 2011

FORUMUL JUDECĂTORILOR
DIN ROMÂNIA

CRJM

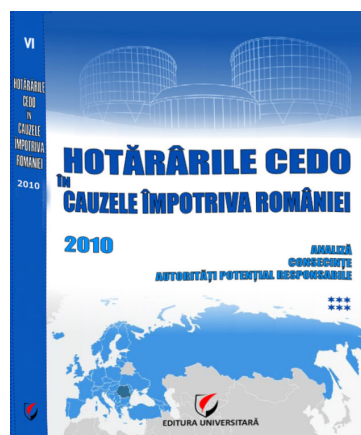
CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Centrul de Studii de Drept European (CSDE) al Institutului de Cercetări Juridice din cadrul Academiei Române, Editura Universitară, Asociația Forumul Judecătorilor din România, Asociația Magistraților Europeni pentru Drepturile Omului și Centrul de Resurse Juridice din Moldova au organizat în data de **10 mai 2011** la sediul Academiei Române Conferința internațională «**Hotărârile CEDO în cauzele împotriva României și Republicii Moldova. Analiză, consecințe, autorități potențial responsabile în perioada 1994-2010. Evoluția cadrului intern privind imobilele preluate abuziv și alte posibile disfuncționalități sistемice**».

Evenimentul a reprezentat o continuare firească a inițiativei de a dezvolta o colecție de jurisprudență CEDO, completată anual, ce a avut prima lansare în cadrul unei conferințe asemănătoare din toamna anului 2010, precum și de a dezbate coordonat, în România și Republica Moldova, cauzele

multiplelor condamnări suferite la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Cu acest prilej, a fost lansată lucrarea „**Hotărârile CEDO în cauzele împotriva României din anul 2010. Analiză, consecințe, autorități potențial responsabile**” (vol. VI din colecție), în care autorii Dragoș Călin, judecător - Curtea de Apel București, Mihaela Vasiescu, judecător - Curtea de Apel Tîrgu Mureș, Paula-Andrada Coțovanu, judecător - Curtea de

Apel Pitești, Ionuț Militaru, judecător - Judecătoria Sectorului 6 București, Roxana Lăcătușu, judecător - Judecătoria Sectorului 4 București, Lucia Zaharia, judecător - Judecătoria Sectorului 5 București, Lavinia Cîrciumaru, judecător - Judecătoria Constanța, Cristina Radu, judecător - Judecătoria Constanța, Elena Blidaru, judecător - Judecătoria Sectorului 1 București și Florin Mihăiță, judecător - Judecătoria Sectorului 4 București au urmărit să rezume fiecare cauză în care România a fost condamnată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, să găsească autoritățile potențial responsabile, necruțând în vreun fel puterea judecătorească, și să observe în ce măsură acestea s-au conformat și au reacționat concret, după pronunțarea hotărârilor.

Motivația autorilor a constat în aceea că, în urma numeroaselor condamnări ale României, în opinia publică s-a transmis cu o siguranță specifică, de către oamenii politici, presă ori de către reprezentanții ai autorităților publice, ideea că judecătorii poartă vina exclusivă a acestor condamnări, desigur, în planul cauzalității fiind ultima verigă înainte de trimiterea unei cauze pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului. O astfel de opinie se bazează pe argumente speculative, iar nu pe o cercetare științifică amănunțită.

Scopul acestui studiu și metodologia aleasă au plecat tocmai de la o analiză foarte atentă a situației de fapt, a motivării fiecărei hotărâri pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului pe fond, pentru a identifica mecanismul care a condus în final la încălcarea dreptului fundamental respectiv.

Rezumarea hotărârilor și extragerea argumentelor relevante din motivarea Curții, cu riscul asumat de a afecta - câtuși de puțin - acuratețea textului original, constituie totuși un avantaj deoarece culegerea permite parcurgerea în timp scurt a întregii jurisprudențe CEDO și

devine un instrument util în biblioteca oricărui teoretician sau practician al dreptului, deziderat căruia îi servește și modul în care a fost concepută indexarea după cuvinte cheie, cu trimitere la toate cauzele relevante din perioada 1994-2009.

Nu în ultimul rând, motivele expuse în analiza fiecărei spețe privind *autoritățile potențial responsabile*, deși emană de la autorii culegerii, dar pe baza aprecierilor Curții europene, constituie un punct de reper pentru activitatea celor obligați, în virtutea funcției sau profesiei, să respecte sau să garanteze exercițiul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. De aceea, nu a fost omisă nici evoluția dreptului intern, pozitivă sau negativă, autorii indicând – acolo unde au fost identificate – *consecințele hotărârii*, care ar trebui să folosească celor interesați pentru a descoperi remediile interne actuale.

Dezbateră în cadrul Conferinței și-a propus un scop constructiv, acela de a identifica remediile în dreptul intern, ce vor trebui implementate de Statul român prin măsuri generale de natură legislativă, administrativă sau bugetară.

În primul rând, dezbaterile au urmărit evoluția cadrului intern privind imobilele preluate abuziv în urma hotărârii-pilot pronunțate în cauza ***Maria Atanasiu c. României***, însă nu au fost omise nici celelalte disfuncționalități sistemice a căror perpetuare ar putea conduce la inițierea altor proceduri de aceeași natură.

Condițiile de detenție pe care au fost nevoiți să le suporte diverși petenți, însemnând suprapopulare, igienă precară în penitenciarele din România (cauzele ***Aharon Schwarz, Al-Agha, Mariana Marinescu, Jiga, Ogică, Răcăreanu, Iamandi, Ciupercescu, Dimakos, Florea, Coman, Marcu, Cucolaș, Grozavu, Ali, Porumb, Dobri*** sau ***Colesnicov***), absența sau precaritatea asistenței medicale oferite pe durata

detenției (cauzele **Aharon Schwarz** și **V.D.**) constituie tratamente inumane sau degradante și au atras numeroasele condamnări ale statului român și în 2010 pe motivul încălcării art. 3 din Convenție, în dimensiunea sa materială. În plus, pentru prima dată în cauza **Aharon Schwarz c. României**, Curtea a atras atenția asupra caracterului necorespunzător al dispozițiilor legale în materia întreruperii executării pedepsei privative de libertate.

Pe de o parte, legislația inadecvată care a persistat până în 2006 în domeniul executării măsurilor și a pedepselor privative de libertate și absența oricărei căi de atac eficiente prin intermediul căreia cel interesat să poată să denunțe condițiile de detenție, iar, pe de altă parte, constanta lipsă de preocupare a puterii executive, în general, pentru construirea unor stabilimente penitenciare moderne și, în particular, pentru a oferi cazarea persoanelor deținute în condiții care să satisfacă demnitatea umană, însumate, au constituit o problemă extrem de gravă a României în fața Curții de la Strasbourg. În prima parte a anului 2010, într-o cauză în care erau denunțate condițiile de detenție, Curtea Europeană a inițiat procedura contencioasă, invitând Guvernul Român să răspundă întrebării dacă acestea reprezintă o art. 3 din Convenție problemă structurală în România (cauza **Iacov Stanciu c. României**, nr. 35972/05).

Conferința a fost moderată de domnia Mihai Șandru, coordonator al Centrului de

Studii de Drept European (CSDE) al Institutului de Cercetări Juridice din cadrul Academiei Române, și Dragoș Călin, președinte al Asociației Forumul Judecătorilor din România.

Au prezentat lucrări dl. Dragoș Călin, judecător, Curtea de Apel București (Autoritățile potențial responsabile pentru condamnările suferite de România în anul 2010 în materie civilă – prezentare generală), d-na Lavinia Cîrciumaru, judecător, Judecătoria Constanța (Autoritățile potențial responsabile pentru condamnările suferite de România în anul 2010 în materie penală – prezentare generală), dl. Ionuț Militaru, judecător, Judecătoria Sectorului 6 București (Analiza statistică a hotărârilor de condamnare pronunțate în cauzele împotriva României în perioada 1994-2010. Baza de date JurisClasor CEDO - www.hotararicedo.ro), d-na Sorina Macrinici, Centrul de Resurse Juridice din Moldova (Condamnările suferite la CEDO de Republica Moldova în anul 2010), d-na Irina Cambrea, judecător detașat Agentul Guvernamental al României la CEDO (Apărările formulate de state. Dificultățile întâmpinate în cauzele împotriva României. Procedura hotărârilor pilot pentru disfuncționalități sistemice. Măsuri generale și direcții de acțiune) și dl. Mihail Udriou, judecător detașat Ministerul Justiției (Aspecte jurisprudențiale privind art. 3 din Convenție. O nouă problemă structurală în România?).